

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Лабораторна робота №10

з дисципліни «Комп'ютерні мережі»

«Організація доступу до комп'ютерної мережі Технології VLAN та NAT»

Виконала студентка групи: КВ-11
ПІБ: Михайліченко Софія Віталіївна

Мета роботи:

Навчити студентів створювати віртуальні комп'ютерні мережі на основі керованих комутаторів та маршрутизаторів, а також впроваджувати віртуальні мережі на базі запропонованої топології.

План виконання лабораторної роботи:

- 1. У межах запропонованої топології створити та налаштувати три віртуальні мережі: VLAN2, VLAN3, VLAN4. Комп'ютери PC0, PC1, PC4 та PC6 помістити в VLAN2, комп'ютери PC2, PC3, PC6 та PC7 помістити в VLAN3, Web-сервер Server0 помістити в VLAV4.
- 2. Виконати мережеві налаштування комп'ютерів PC0 ÷ PC7 та сервера Server0. На сервері Server0 встановити службу HTTP.
- 3. Виконати налаштування маршрутизатора Router0 для забезпечення взаємодії комп'ютерів різних віртуальних мереж.
- 4. Виконати підключення створеної локальної мережі до зовнішнього сервера Server1, забезпечивши при цьому перетворення зовнішніх ІР-адрес у внутрішні ІР-адреси і внутрішніх ІР-адрес у зовнішні ІР-адреси.
- 5. Виконати налаштування маршрутизатора Router0 для забезпечення доступу до Web-cepвepa Server0 із зовнішньої мережі.

Завдання до лабораторної роботи

- 1. Побудувати модель комп'ютерної мережі, яка зображена на рисунку
- 2. Покроково виконати необхідні мережеві налаштування мережевих пристроїв. Рекомендується після кожного кроку перевіряти виконані налаштування
- 3. У режимі симуляції за допомогою утиліти ping дослідити рух службових пакетів по створеній мережі:
 - від хоста у VLAN2 до хоста у VLAN3;
 - від хоста у VLAN2 до хоста у VLAN4;

- від хоста у VLAN3 до хоста у VLAN2;
- від хоста у VLAN3 до хоста у VLAN4;
- від хоста у VLAN4 до хоста у VLAN2;
- від хоста у VLAN4 до хоста у VLAN3.

Результати спостережень занесіть у звіт.

- 4. У режимі симуляції за допомогою утиліти ping дослідіть рух службових пакетів із внутрішньої мережі до сервера Server1 і в зворотному напрямку. Звернути увагу на заміну внутрішньої ІР-адреси на зовнішню і зовнішньої на внутрішню при проходженні пакету через маршрутизатор Router0.
- 5. Із сервера Server1 виконайте http-запит до Web-сервера Server0. Отриманий результат занесіть у звіт.

Короткі теоретичні відомості:

VLAN (Virtual Local Area Network) VLAN - це технологія в маршрутизаторах і комутаторах, яка дозволяє на одному фізичному мережевому інтерфейсі створювати кілька віртуальних локальних мереж. VLAN використовують для створення логічної топології мережі, яка не залежить від фізичної топології.

VLAN дозволяє:

- Об'єднувати на канальному рівні в єдину мережу комп'ютери, які під'єднані до різних комутаторів.
- Розділяти в різні підмережі комп'ютери, які під'єднані до одного комутатора.
- Розділяти гостьові Wi-Fi мережі і Wi-Fi мережі підприємства.

Переваги використання VLAN:

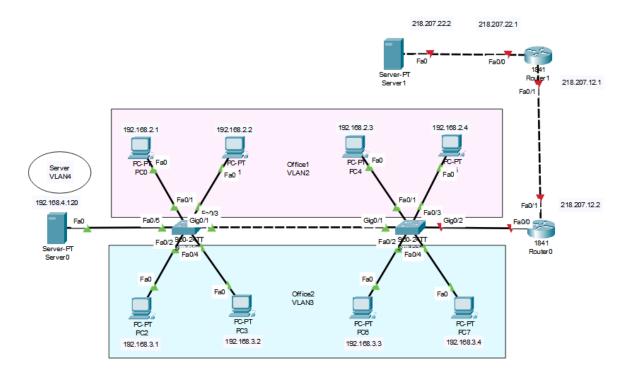
- Гнучке розділення мережевих пристроїв на групи.
- Зменшення широкомовного трафіку в мережі.
- Підвищення безпеки і керованості в мережі.
- Зменшення кількості обладнання і мережевого кабелю.

Ідентифікація VLAN. Тегований і нетегований VLAN Кожний VLAN-домен ідентифікується за допомогою числової мітки - VLAN ID. Порти комутатора поділяються на нетеговані (access) і теговані (trunk). Тегований трафік містить інформацію про належність до VLAN.

Технологія перетворення мережевих адрес NAT NAT - це технологія, яка дозволяє перетворювати приватні IP-адреси у публічні (зовнішні) IP-адреси. Основні типи NAT: статична адресна трансляція, динамічна адресна трансляція, Port Address Translation (NAT Overload). NAT дозволяє забезпечити пряму взаємодію хостів в Інтернеті з маршрутизатором, який підтримує NAT, а не з хостом в локальній мережі.

Порядок виконання роботи:

Побудова досліджуваної топології

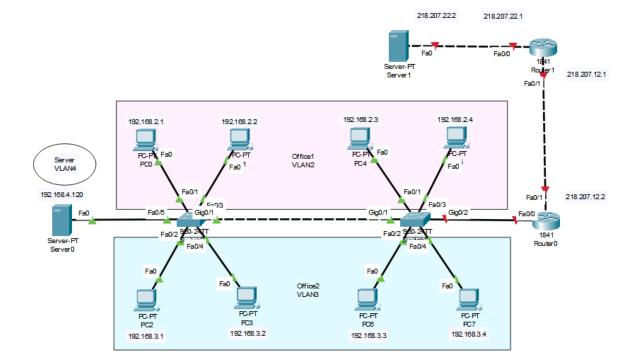
Виконаємо всі налаштування користуючись інтерфейсом командного рядка(CLI).

Створимо два VLAN з іменами Office1 та Office2 з одним комутатором і налаштуємо на інтерфейсах порти access, до яких потім будуть підключені комп'ютери.

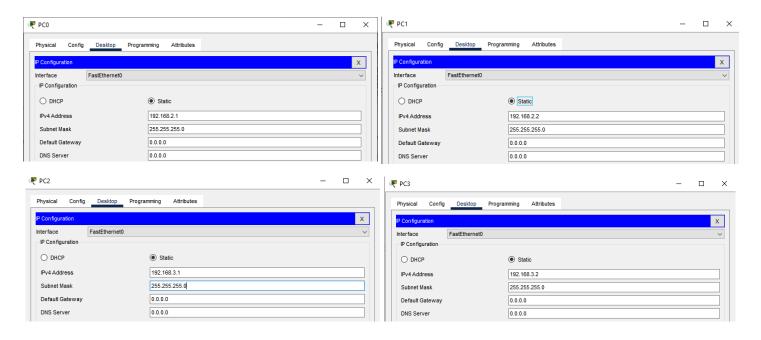
```
Switch>enable
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config)#vlan 2
Switch(config-vlan)#name Officel
Switch(config-vlan)#exit
Switch(config)#int fa0/1
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if)#switchport access vlan 2
Switch(config-if)#exit
Switch(config)#int fa0/3
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 2
Switch(config-if) #exit
Switch(config)#vlan 3
Switch(config-vlan) #name Office2
Switch(config-vlan)#exit
Switch(config) #int fa0/2
Switch(config-if)#switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 3
Switch(config-if) #exit
Switch(config)#int fa0/4
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 3
Switch(config-if)#end
Switch#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
```

Перевіряємо виконані налаштування:

VLAN	Name	Status	Ports
1	default	active	Fa0/5, Fa0/6, Fa0/7, Fa0/8
			Fa0/9, Fa0/10, Fa0/11, Fa0/12
			Fa0/13, Fa0/14, Fa0/15, Fa0/16
			Fa0/17, Fa0/18, Fa0/19, Fa0/20
			Fa0/21, Fa0/22, Fa0/23, Fa0/24
			Gig0/1, Gig0/2
2	Officel	active	Fa0/1, Fa0/3
3	Office2	active	Fa0/2, Fa0/4
1002	fddi-default	active	
1003	token-ring-default	active	
1004	fddinet-default	active	
1005	trnet-default	active	

Потім виконаємо мережеві налаштування комп'ютерів PC0÷PC3:

Перевіримо доступність комп'ютера, який розташований в тому ж VLAN, що і комп'ютер PC0. Із командного рядка PC0 виконаємо команду ping:

```
Physical Config Desktop Programming Attributes

Command Prompt

X

Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0

C:\>ping 192.168.2.2

Pinging 192.168.2.2 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.2.2: bytes=32 time<lms TTL=128

Papty from 192.168.2.2: bytes=32 time<lms TTL=128

Ping statistics for 192.168.2.2:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),

Approximate round trip times in milli-seconds:

Minimum = 0ms, Maximum = 0ms, Average = 0ms
```

Перевіримо доступність комп'ютера, який розташований в іншому VLAN. Із командного рядка PC0 виконаємо команду ping.

Маємо спостерігати, що комп'ютер з іншого VLAN недоступний:

```
C:\>ping 192.168.3.2

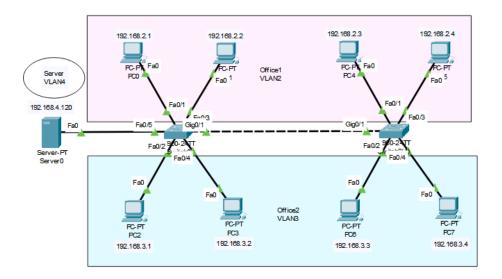
Pinging 192.168.3.2 with 32 bytes of data:

Request timed out.
Request timed out.
Request timed out.
Request timed out.
Ping statistics for 192.168.3.2:
    Packets: Sent = 4, Received = 0, Lost = 4 (100% loss),
```

Наступним перевіримо таблицю комутації:

Switch>ebenable

Додамо до досліджуваної схеми ще кілька сегментів: комутатор Switch0(1) з комп'ютерами PC4÷ PC7 та сервер Server0. Сервер Server0 виділяємо в окрему підмережу VLAN4.

Комутатори Switch0 та Switch0(1) з'єднуємо через швидкісні порти Gigabit, а сервер Server0 із VLAN4 підключаємо до порту fa0/5 комутатора Switch0. Виконуємо налаштування на комутаторі Switch0. Спочатку до інтерфейсу fa0/5 підключимо Server0:

```
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config) #vlan 4
Switch(config-vlan) #name Server
Switch(config-vlan) #exit
Switch(config) #int fa0/5
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 4
Switch(config-if) #end
Switch#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

Switch#wr mem
Building configuration...
[OK]
Switch#
```

Тепер налаштуємо гігабітний порт gig0/1. Через цей порт буде проходити трафік усіх підмереж: VLAN2, VLAN3 та VLAN4. В термінології Сіѕсо такі порти називаються магістральними або транковими (trunk).

```
Switch>enable
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config)#int gig0/1
Switch(config-if)#switchport mode trunk

Switch(config-if)#
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface GigabitEthernet0/1, changed state to down
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface GigabitEthernet0/1, changed state to up

Switch(config-if)#switchport trunk allowed vlan 2,3,4
Switch(config-if)#end
Switch#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

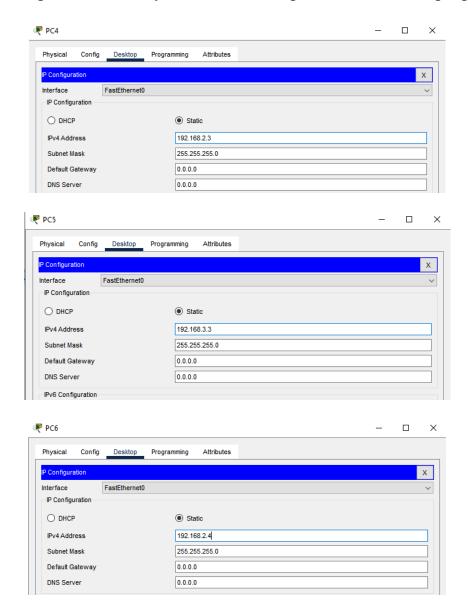
Switch#write mem
Building configuration...
[OK]
Switch#
Switch#
```

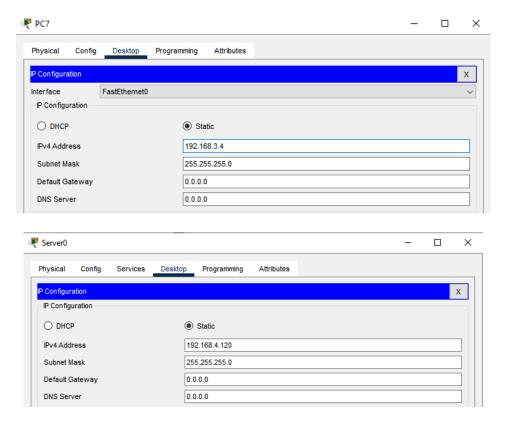
Такі ж налаштування виконаємо на порту gig0/1 комутатора Switch0(1):

```
Switch>enable
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config)#vlan 4
Switch(config-vlan)#exit
Switch(config)#int gig0/l
Switch(config-if)#switchport mode trunk
Switch(config-if)#switchport trunk allowed vlan 2,3,4
Switch(config-if)#end
Switch#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

Switch#wr mem
Building configuration...
[OK]
Switch#
```

Виконаємо мережеві налаштування комп'ютерів PC4÷PC7 та сервера Server0:

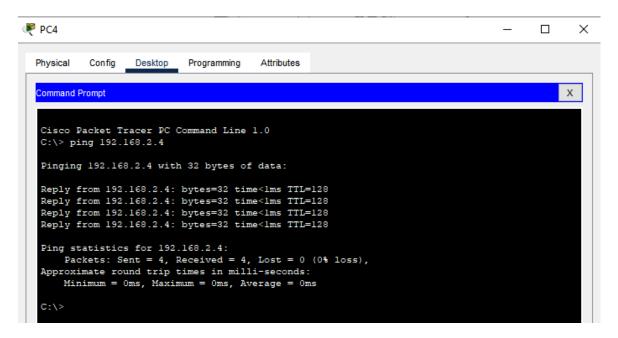
Налаштування портів fa0/1, fa0/2, fa0/3 і fa0/4 комутатора Switch0(1) виконується аналогічно налаштуванням відповідних інтерфейсів комутатора Switch0:

```
Switch>enable
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config) #vlan 2
Switch(config-vlan) #name Officel
Switch (config-vlan) #exit
Switch(config) #int fa0/1
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 2
Switch(config-if) #exit
Switch(config) #int fa0/3
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 2
Switch(config-if) #exit
Switch(config) #vlan 3
Switch(config-vlan) #name Office2
Switch(config-vlan)#exit
Switch(config) #int fa0/2
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport sccess vlan 3
% Invalid input detected at '^' marker.
Switch(config-if) #switchport access vlan 3
Switch(config-if)#exit
Switch(config) #int fa0/4
Switch(config-if) #switchport mode access
Switch(config-if) #switchport access vlan 3
Switch(config-if)#end
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
```

Перевірка виконаних налаштувань шляхом виклику команди show vlan brief, шо показує створені моделі VLAN:

```
Switch#show vlan brief
VLAN Name
                                      Status Ports
1 default
                                     active Fa0/5, Fa0/6, Fa0/7, Fa0/8
                                               Fa0/9, Fa0/10, Fa0/11, Fa0/12
                                                Fa0/13, Fa0/14, Fa0/15, Fa0/16
                                               Fa0/17, Fa0/18, Fa0/19, Fa0/20
Fa0/21, Fa0/22, Fa0/23, Fa0/24
                                               Gig0/2
                                     active Fa0/1, Fa0/3
  Officel
 Office2
                                     active Fa0/2, Fa0/4
    VLAN0004
                                     active
1002 fddi-default
                                     active
1003 token-ring-default
                                     active
1004 fddinet-default
                                     active
1005 trnet-default
                                      active
Switch#
```

Перевіримо доступність комп'ютера, який розташований в тому ж VLAN, що і комп'ютер РС4. Із командного рядка РС4 виконаємо команду ping:

Перевіримо доступність комп'ютера, який розташований в іншому VLAN. Із командного рядка РС4 виконаємо команду ping:

```
C:\> ping 192.168.3.3

Pinging 192.168.3.3 with 32 bytes of data:

Request timed out.

Request timed out.

Request timed out.

Request timed out.

Ping statistics for 192.168.3.3:

Packets: Sent = 4, Received = 0, Lost = 4 (100% loss),
```

Спостерігаємо, що комп'ютер з іншого VLAN недоступний.

Перевіримо тепер таблицю комутації:

₹ PC0

Отже, створена схема складається із трьох VLAN'ів. Доступність комп'ютерів, які входять до складу одного VLAN перевіряємо за допомогою утиліти ріпд.

```
Pinging 192.168.2.4

Pinging 192.168.2.4 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.2.4: bytes=32 time=lms TTL=128
Reply from 192.168.2.4: bytes=32 time<lms TTL=128

Ping statistics for 192.168.2.4:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:

Minimum = 0ms, Maximum = lms, Average = 0ms

C:\>

Top

Command Prompt

Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0
C:\>ping 192.168.3.4

Pinging 192.168.3.4 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.3.4: bytes=32 time<lms TTL=128

Ping statistics for 192.168.3.4:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:

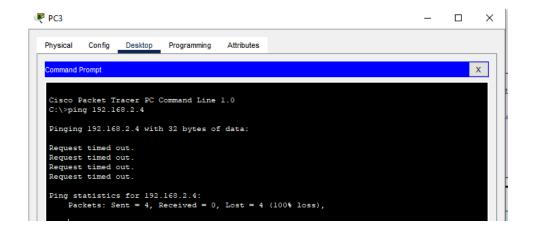
Minimum = 0ms, Maximum = lms, Average = 0ms

C:\>
```

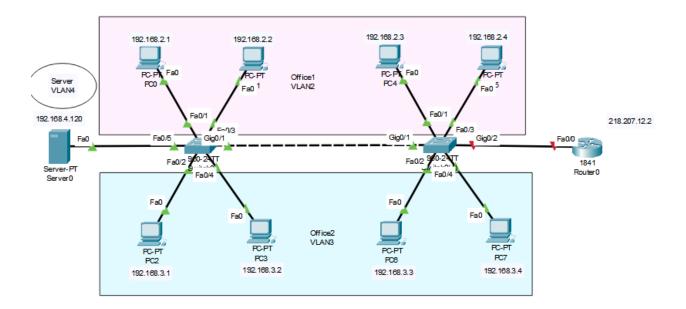
За допомогою утиліти ping можна впевнитися, що комп'ютери, які знаходяться у різних підмережах (VLAN) не можуть обмінюватися пекетами. Для їхньої взаємодії потрібний пристрій, що працює на мережевому рівні (маршрутизатор).

```
₱ PC1

  Physical
            Config
                    Desktop
                                           Attributes
                              Programming
   Command Prompt
   Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0
   C:\>ping 192.168.3.4
   Pinging 192.168.3.4 with 32 bytes of data:
   Request timed out.
   Request timed out.
   Request timed out.
   Request timed out.
   Ping statistics for 192.168.3.4:
       Packets: Sent = 4, Received = 0, Lost = 4 (100% loss),
```


Щоб забезпечити доступ комп'ютерів різних VLAN один до одного, додамо до нашої схеми маршрутизатор Router0 Cisco 1841:

Виконуємо налаштування інтерфейсу gig0/2 на комутаторі Switch0(1):

```
Switch>enable
Switch#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Switch(config)#int gig0/2
Switch(config-if)#switchport mode trunk
Switch(config-if)#switchport trunk allowed vlan 2,3,4
Switch(config-if)#end
Switch#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
Switch#wr mem
Building configuration...
[OK]
Switch#
```

Виконуємо налаштування інтерфейсу fa0/0 маршрутизатора Router0. Переходимо на маршрутизатор. По замовчуванню всі інтерфейси маршрутизатора відключені, тому спочатку потрібно включити інтерфейс fa0/0 командою по shutdown (скорочено no shut).

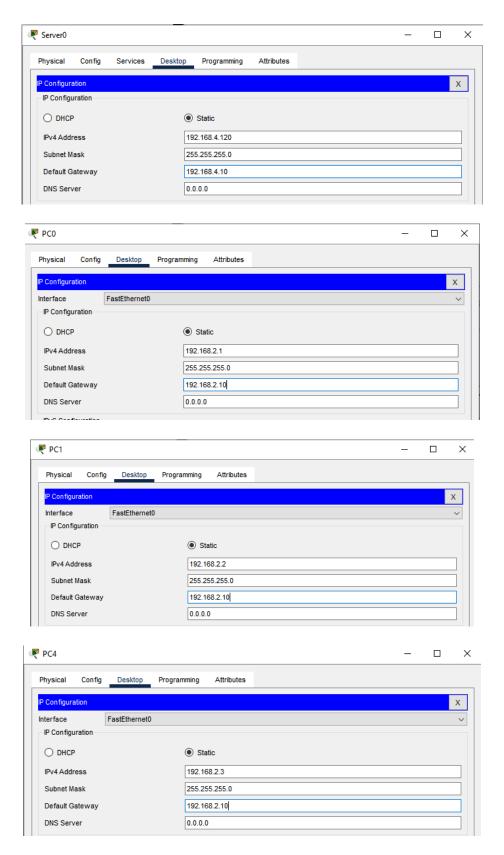
Через інтерфейс fa0/0 маршрутизатора проходить трафік VLAN2, VLAN3 і VLAN4. Тому на інтерфейсі fa0/0 потрібно створити три підінтерфейси (subinterfaces):

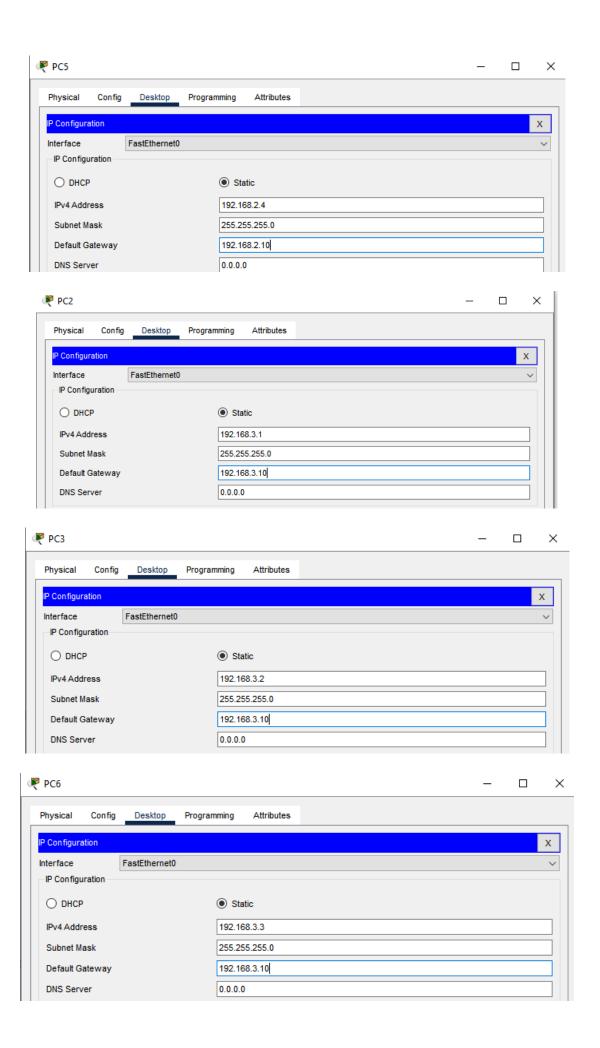
```
Router>enable
Routerf
Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#interface FastEthernet0/0
Router(config-if) #no shut
Router(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0, changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0, changed state to up
Router(config-if) #exit
Router(config) #int fa0/0.2
Router(config-subif)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0.2, changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0.2, changed state to up
Router(config-subif) #encapsulation dot1Q 2
Router(config-subif) #ip address 192.168.2.10 255.255.255.0
Router(config-subif) #no shut
Router(config-subif) #exit
Router(config) #int fa0/0.3
Router(config-subif)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0.3. changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0.3, changed state to up
Router(config-subif) #encapsulation dot1
Router(config-subif) #encapsulation dot1Q q
Router(config-subif) #encapsulation dot1Q 3
Router(config-subif) #ip address 192.168.3.10 255.255.255.0
Router(config-subif) #no shut
Router(config-subif) #exit
Router(config) #int fa0/0.4
Router(config-subif)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0.4, changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0.4, changed state to up
Router(config-subif) #encapsulation dot1Q 4
Router(config-subif) #ip address 192.168.4.10 255.255.255.0
Router(config-subif) #no shut
Router(config-subif) #end
Router#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
```

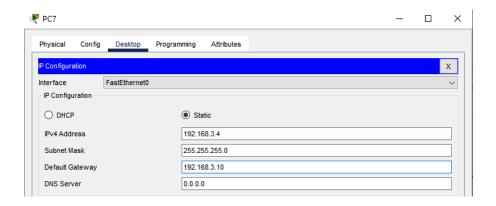
Перевіряємо виконані налаштування:

```
interface FastEthernet0/0
no ip address
duplex auto
speed auto
interface FastEthernet0/0.2
encapsulation dot1Q 2
ip address 192.168.2.10 255.255.255.0
interface FastEthernet0/0.3
encapsulation dot10 3
ip address 192.168.3.10 255.255.255.0
interface FastEthernet0/0.4
encapsulation dot1Q 4
ip address 192.168.4.10 255.255.255.0
interface FastEthernet0/1
no ip address
duplex auto
speed auto
shutdown
interface Vlanl
no ip address
shutdown
ip classless
```

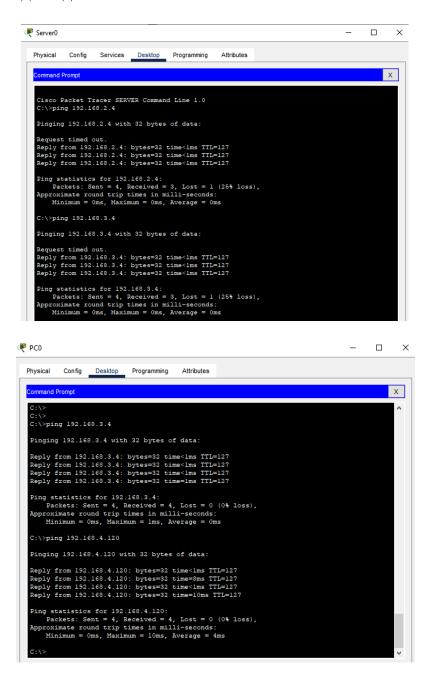
Тепер потрібно повернутися до мережевих налаштувань сервера Server0 і комп'ютерів PC0÷PC7 і вказати в налаштуваннях IP-адресу шлюзу по замовчуванню — це IP-адреси відповідних підінтерфейсів маршрутизатора Router0:

За допомогою утиліти ping знову перевіряємо доступність комп'ютерів, які входять до складу різних VLAN і впевнюємось, що комп'ютери всіх VLAN доступні один для одного.


```
Physical Config Desktop Programming Attributes

Command Prompt

X

C:\>ping 192.168.2.3

Pinging 192.168.2.3 with 32 bytes of data:

Request timed out.

Reply from 192.168.2.3: bytes=32 time<1ms TTL=127

Reply from 192.168.2.3: bytes=32 time<1ms TTL=127

Reply from 192.168.2.3: bytes=32 time<1ms TTL=127

Ping statistics for 192.168.2.3:

Fackets: Sent = 4, Received = 3, Lost = 1 (25% loss),

Approximate round trip times in milli-seconds:

Minimum = 0ms, Maximum = 0ms, Average = 0ms

C:\>ping 192.168.4.120

Pinging 192.168.4.120 bytes=32 time<1ms TTL=127

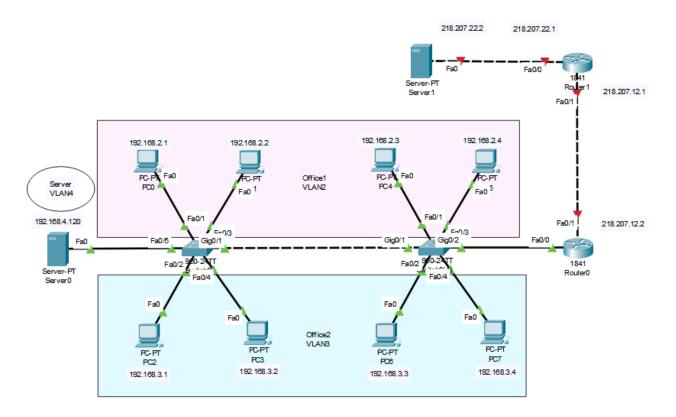
Reply from 192.168.4.120 bytes=32 time<1ms TTL=127

Reply from 192.168.4.120 bytes=32 time<1ms TTL=127

Reply from 192.168.4.120: bytes=32 time<1ms TTL=127
```

Тепер змоделюємо ситуацію підключення створеної локальної мережі до зовнішнього сервера Server1 в Інтернеті за допомогою маршрутизатора Router1, який має публічну ІР-адресу 218.207.22.2. Для такого підключення нам виділена публічна ІР-адреса 218.207.12.2.

Початковий вигляд:

Виконаємо налаштування маршрутизатора провайдера Router1, який має два інтерфейси і відповідно дві IP-адреси: зовнішню fa0/0 218.207.22.1, яка

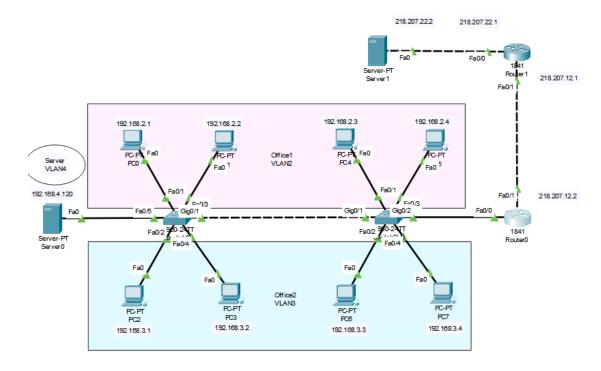
звернена в напрямку зовнішнього сервера провайдера Server1, і внутрішню fa0/1 218.207.12.1, яка звернена до маршрутизатора Router0.

```
Router>enable
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config) #int fa0/0
Router(config-if) #ip address 218.207.22.1 255.255.255.252
Router(config-if)#no shut
Router(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0, changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface FastEthernet0/0, changed state to up
Router(config-if)#exit
Router(config) #int fa0/1
Router(config-if) #ip address 218.207.12.1 255.255.255.252
Router(config-if) #no shut
Router(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/1, changed state to up
Router(config-if)#end
Router#
%SYS-5-CONFIG I: Configured from console by console
Building configuration...
[OK]
Router#
```

Виконаємо налаштування інтерфейсу fa0/1 маршрутизатора Router0:

```
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/2.
Router(config)#int fa0/1
Router(config-if)#ip address 218.207.12.2 255.255.252
Router(config-if)#no shut
Router(config-if)#exit
Router(config)#ip route 0.0.0.0 0.0.0 218.207.12.1
Router(config)#end
Router#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

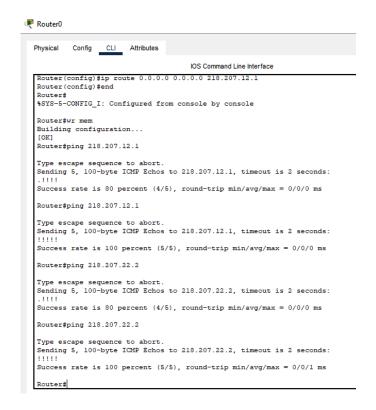
Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
Router#
```


Виконаємо мережеві налаштування зовнішнього сервера Server1:

Server1								>
Physical	Config S	ervices	Desktop	Programming	Attributes			
Configuration	n							х
IP Configura	tion							
ODHCP			•	Static				
IPv4 Addres	is		21	8.207.22.2				
Subnet Mask		25	5.255.255.252					
Default Gate	eway		21	8.207.22.1				
DNS Server			0.0	0.0.0				\neg

Перевіряємо зв'язок Router0 з провайдером та доступність сервера Server1:

Налаштування NAT (Network Address Translation)

Тепер спробуємо зв'язатися з публічним сервером Server1 з локального комп'ютера (наприклад, з Server0), пінг не проходить, тому що ми використовуємо внутрішні ІР-адреси, а маршрутизатор не має ніякої інформації про локальну мережу.

```
C:\>ping 218.207.22.2

Pinging 218.207.22.2 with 32 bytes of data:

Request timed out.

Request timed out.

Request timed out.

Request timed out.

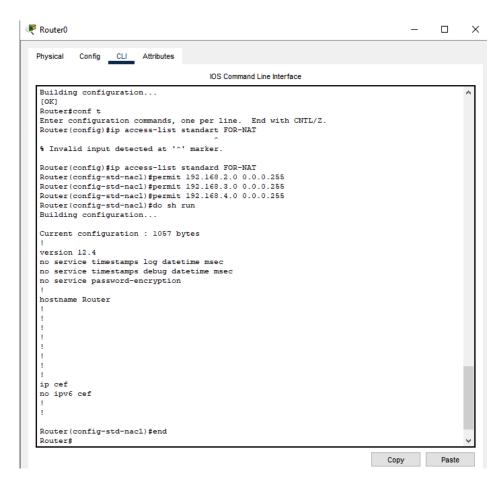
Ping statistics for 218.207.22.2:

Packets: Sent = 4, Received = 0, Lost = 4 (100% loss),
```

За допомогою технології NAT налаштуємо доступ локальних комп'ютерів і WEB-сервера до мережі Інтернет. Спочатку вказуємо маршрутизатору Router0 який інтерфейс буде для NAT зовнішнім, а який внутрішнім:

```
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config) #int fa0/1
Router(config-if) #ip nat outside
Router(config-if) #exit
Router(config) #int fa0/0.2
Router(config-subif) #ip nat inside Router(config-subif) #exit
Router(config) #int fa0/0.3
Router(config-subif) p nat inside
Router(config-subif) exit
Router(config) #int fa0/0.4
Router(config-subif) #ip nat inside
Router(config-subif) #end
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
Router#
```

Тепер створюємо access-list. Який містить перелік IP-адрес усіх підмереж внутрішньої мережі для яких необхідно буде виконувати трансляцію адрес:

Останньою командою включаємо режим роботи NAT, який дозволяє відображати кілька внутрішніх IP-адрес в одну зовнішню, використовуючи різні порти (NAT overload):

```
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#ip nat inside source list FOR-NAT interface fa0/l overload
Router(config)#end
Router#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console

Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
Router#
```

Ця команда говорить маршрутизатору, що у всіх пакетів, отриманих на внутрішній інтерфейс і дозволених списком доступу FOR-NAT, адреса відправника буде транслюватися в адресу інтерфейсу fa0/1. Ключ overload вказує, що трансляції будуть перезавантажені, що дозволить кільком внутрішнім вузлам транслюватися на одну ІР-адресу. Тепер NAT налаштований.

Перевіримо можливість виходу в Інтернет із будь-якого комп'ютера, тобто перевіримо доступ до сервера 218.207.22.2.

```
Ping statistics for 199.107.127.27

Packets: Sent = 4, Received = 0, Lost = 4 (100% loss),

C:\ping 218.207.22.2 with 32 bytes of data:

Reply from 218.207.22.2: bytes=32 time=lms TTL=126

Reply from 218.207.22.2: bytes=32 time<lms TTL=126

Ping statistics for 218.207.22.2:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:

Minimum = Oms, Maximum = Ims, Average = Oms

C:\ping 218.207.22.2: bytes=32 time<lms TTL=126

Reply from 218.
```

```
C:\>ping 218.207.22.2

Pinging 218.207.22.2 with 32 bytes of data:

Reply from 218.207.22.2: bytes=32 time<lms TTL=126

Ping statistics for 218.207.22.2:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),

Approximate round trip times in milli-seconds:

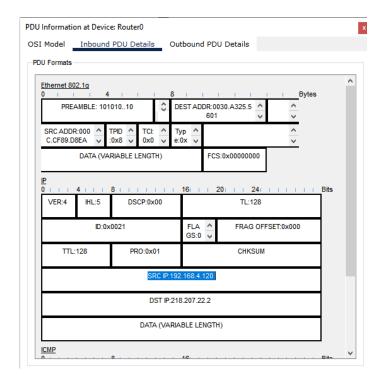
Minimum = 0ms, Maximum = 0ms, Average = 0ms

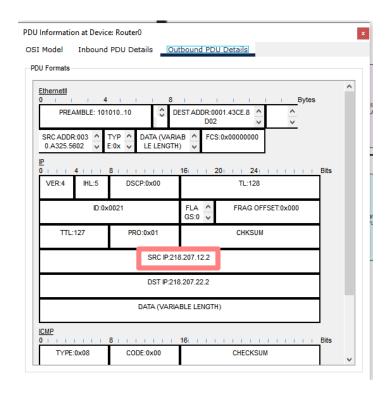
C:\>
```

На маршрутизаторі Router0 виконаємо команду:

```
Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
Router#show ip nat translations
Pro Inside global Inside local Outside local Outside global
icmp 218.207.12.2:13 192.168.3.2:13 218.207.22.2:13 218.207.22.2:13
icmp 218.207.12.2:14 192.168.3.2:14 218.207.22.2:14 218.207.22.2:14
icmp 218.207.12.2:15 192.168.3.2:15 218.207.22.2:15 218.207.22.2:16
Router#
```

Розглянемо, як працює NAT у нашому прикладі. Комп'ютер із внутрішньої мережі (наприклад, Server0) відправляє дейтаграму в напрямку маршрутизатора Router0. Маршрутизатор отримує дейтаграму, замінює в ній IP-адресу відправника 192.168.4.120 на IP-адресу 218.207.12.2, розташовану в глобальній мережі, також відбувається заміна старого номеру порту призначення на новий.

На сервері Server0 запустимо сервіс HTTP. Сервіс HTTP дозволяє будувати нескладні веб-сторінки і перевіряти проходження пакетів на порт 80 сервера.

Виконаємо http-запит із зовнішнього сервера Server1 до внутрішнього Webсервера Server0.

Для цього на Router0 необхідно налаштувати правило для статичного перетворення IP-адрес (Static NAT):

```
Router>enablt
Translating "enablt"...domain server (255.255.255.255)
Router>enable
Router#conf t
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#ip nat inside source static tcp 192.168.4.120
% Unknown command or computer name, or unable to find computer address
Router(config)#ip nat inside source static tcp 192.168.4.120 80 218.207.12.2 80
Router(config)#
```

Заходимо на Server1, відкриваємо вкладку Desktop. Запускаємо на сервері Web-браузер:

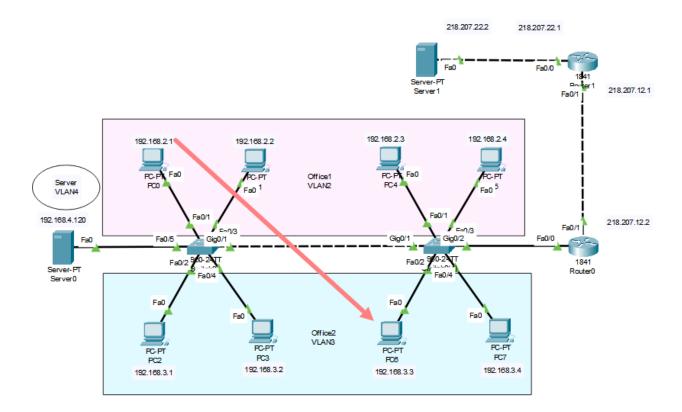
В полі URL вказуємо глобальну IP-адресу NAT-маршрутизатора 218.207.12.2 і натискаємо клавішу GO.

У режимі симуляції за допомогою утиліти ping дослідити рух службових пакетів по створеній мережі

від хоста у VLAN2 до хоста у VLAN3;

Виконання команди ping в командному рядку до пристрою за адресою 192.168.3.4 у віртуальній мережі VLAN3 :


```
C:\>ping 192.168.3.4

Pinging 192.168.3.4 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.3.4: bytes=32 time=20ms TTL=127

Reply from 192.168.3.4: bytes=32 time=10ms TTL=127

Reply from 192.168.3.4: bytes=32 time=10ms TTL=127

Reply from 192.168.3.4: bytes=32 time=10ms TTL=127

Ping statistics for 192.168.3.4:

Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),

Approximate round trip times in milli-seconds:

Minimum = 10ms, Maximum = 20ms, Average = 12ms

C:\>
```

Проходження пакетів першого ІСМР-запиту:

nt Lis	t				
S.	Time(sec)	Last Device	At Device	Тур	e
	0.000	_	PC0		ICMP
	0.000		PC0		ARP
	0.001	PC0	Switch0		ARP
	0.002	Switch0	PC1		ARP
	0.002	Switch0	Switch		ARP
	0.003	Switch0(1)	PC4		ARP
	0.003	Switch0(1)	PC5		ARP
	0.003	Switch0(1)	Router0		ARP
	0.004	Router0	Switch		ARP
	0.005	Switch0(1)	Switch0		ARP
	0.006	Switch0	PC0		ARP
	0.006		PC0		ICMP
	0.007	PC0	Switch0		ICMP
	0.008	Switch0	Switch		ICMP
	0.009	Switch0(1)	Router0		ICMP
	0.010	Router0	Switch		ICMP
	0.011	Switch0(1)	PC7		ICMP
	0.011		PC7		ARP
	0.012	PC7	Switch		ARP
	0.013	Switch0(1)	PC6		ARP
	0.013	Switch0(1)	Switch0		ARP
	0.013	Switch0(1)	Router0		ARP
	0.014	Switch0	PC2		ARP
	0.014	Switch0	PC3		ARP
	0.014	Router0	Switch		ARP
	0.015	Switch0(1)	PC7		ARP
	0.015		PC7		ICMP
	0.016	PC7	Switch		ICMP
	0.017	Switch0(1)	Router0		ICMP
	0.018	Router0	Switch		ICMP
	0.019	Switch0(1)	Switch0		ICMP
(%)	0.020	Switch0	PC0		ICMP

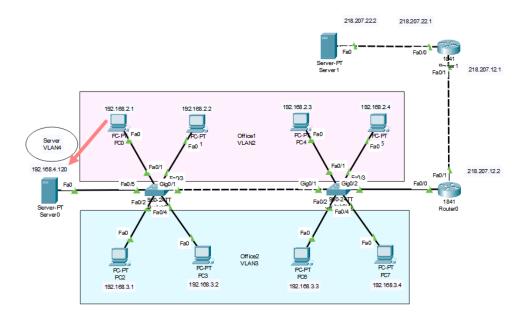
Виконання команди ping починається з відправки запиту echo-request до пристрою за адресою шлюзу 192.186.2.10. Оскільки в ARP-таблиці відсутня інформація про фізичну адресу, то здійснюється пошук та перетворення логічної адреси в MAC-адресу за допомогою таблиці ARP. Надсилається широкомовний запит, який проходить через комутатор Switch0, комутатор

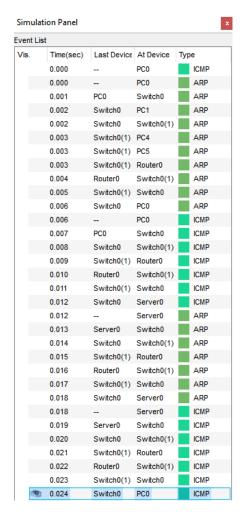
Switch1 до роутера Router0, де адреса призначення співпадає з адресою маршрутизатора. Назад же відправляється відповідь з MAC-адресою Router0. Після цього відбувається продовження проходження ІСМР-пакету до маршрутизатора Router0, в таблиці маршрутизації знаходиться маршрут призначення та викликається ARP-протокол для знаходження MAC-адреси пристрою PC7 й відправляється назад до маршрутизація ARP-відповідь з фізичною адресою PC7.

Далі створюється наступний ICMP-запит, який надсилає echo-request. IP-адреса місця призначення знаходиться не в одній підмережі та запит не є широкомовним. В результаті адресою призначення встановлюється адреса 18 дефолтного шлюзу. Маршрутизатор Router0 перенаправляє пакет до пристрою PC7, який формує echo-request, що надсилається назад до пристрою PC0.

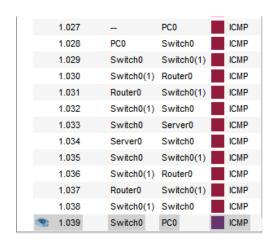
1.023		PC0	ICMP
1.024	PC0	Switch0	ICMP
1.025	Switch0	Switch0(1)	ICMP
1.026	Switch0(1)	Router0	ICMP
1.027	Router0	Switch0(1)	ICMP
1.028	Switch0(1)	PC7	ICMP
1.029	PC7	Switch0(1)	ICMP
1.030	Switch0(1)	Router0	ICMP
1.031	Router0	Switch0(1)	ICMP
1.032	Switch0(1)	Switch0	ICMP
1.033	Switch0	PC0	ICMP

від хоста у VLAN2 до хоста у VLAN4;

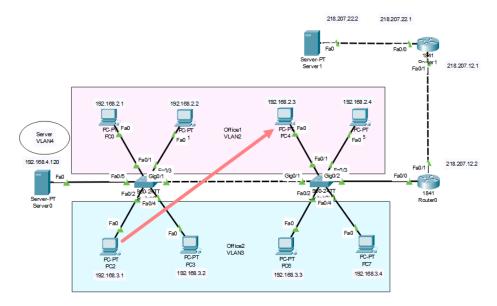

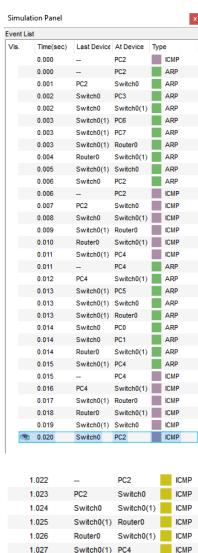

Як можна помітити під час надсилання серії пакетів від хосту у VLAN2 до хоста у VLAN3 було визначено MAC-адресу маршрутизатора Router0, що дає змогу надіслати ICMP-запит за адресою дефолтного шлюзу. Маршрутизатор у свою чергу займається визначенням фізичної адреси сервера Server0 за допомогою ARP-протоколу й есhо-запит зазнає невдачі під час передачі. Подальша передача та прийом ICMP-пакетів відбувається у відповідності до алгоритму, описаного в попередньому сеансі зв'язку.

• від хоста у VLAN3 до хоста у VLAN2;

PC4

Router0

Switch0(1) Switch0

Switch0 PC2

1.028

1.030

1.031

9 1.032

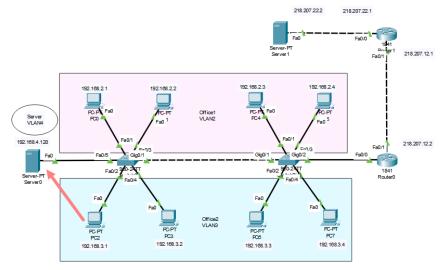
Switch0(1) ICMP

Switch0(1) ICMP

ICMP

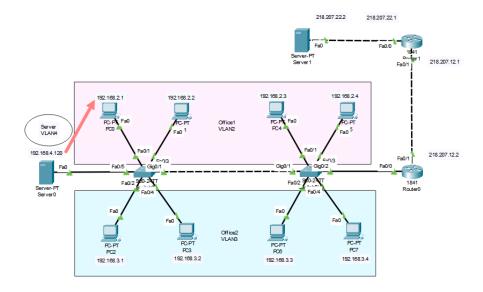
ICMP

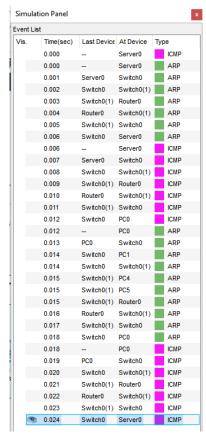
• від хоста у VLAN3 до хоста у VLAN4;

ime(sec) .000 .000 .001 .002 .002 .003 .003 .003	Last Device PC2 Switch0 Switch0(1) Switch0(1) Switch0(1)	PC2 PC2 Switch0 PC3 Switch0(1) PC6	Тур	e ICMP ARP ARP ARP ARP ARP
.000 .001 .002 .002 .003 .003	Switch0 Switch0 Switch0(1) Switch0(1)	PC2 Switch0 PC3 Switch0(1) PC6		ARP ARP ARP ARP
.001 .002 .002 .003 .003	Switch0 Switch0 Switch0(1) Switch0(1)	Switch0 PC3 Switch0(1) PC6		ARP ARP ARP
.002 .002 .003 .003	Switch0 Switch0 Switch0(1) Switch0(1)	PC3 Switch0(1) PC6		ARP ARP
.002 .003 .003	Switch0 Switch0(1) Switch0(1)	Switch0(1) PC6		ARP
.003 .003 .003	Switch0(1) Switch0(1)	PC6		
.003	Switch0(1)			ARP
.003		PC7		
	Switch0(1)			ARP
.004		Router0		ARP
	Router0	Switch0(1)		ARP
.005	Switch0(1)	Switch0		ARP
.006	Switch0	PC2		ARP
	_			ICMP
	PC2			ICMP
				ARP
	Server0			ARP
				ARP
	SWILCHU			ICMP
	Convert		=	ICMP
				ICMP
			=	ICMP
				ICMP
				ICMP
				ICMP
	0006 0007 0008 0009 0110 0111 012 013 014 015 016 017 018 019 020 021 022 023	.006 — .007 PC2 .008 Switch0 .009 Switch0(1) .010 Router0 .011 Switch0(1) .012 Switch0 .012 — .013 Server0 .014 Switch0 .015 Switch0(1) .016 Router0 .017 Switch0(1) .018 Switch0 .018 — .019 Server0 .020 Switch0 .021 Switch0(1) .022 Router0 .023 Switch0(1)	.006 — PC2 .007 PC2 Switch0 .008 Switch0 Switch0(1) .009 Switch0(1) Router0 .010 Router0 Switch0(1) .011 Switch0(1) Switch0 .012 Switch0 Server0 .013 Server0 Switch0 .014 Switch0 Switch0(1) .015 Switch0 Switch0(1) .016 Router0 Switch0(1) .017 Switch0(1) Switch0 .018 Switch0 Server0 .018 — Server0 .018 — Server0 .019 Server0 Switch0 .020 Switch0 Switch0(1) .021 Switch0(1) Router0 .022 Router0 Switch0(1) .023 Switch0(1) Switch0 .023 Switch0(1) Switch0 .024 Switch0(1) Switch0 .025 Switch0(1) Switch0(1) .026 Switch0(1) Switch0(1) .027 Switch0(1) Switch0(1) .028 Switch0(1) Switch0(1) .029 Switch0(1) Switch0(1) .020 Switch0(1) Switch0(1) .020 Switch0(1) Switch0(1) .021 Switch0(1) Switch0(1) .023 Switch0(1) Switch0(1)	.006 PC2 .007 PC2 Switch0 .008 Switch0 Switch0(1) .009 Switch0(1) Router0 .010 Router0 Switch0(1) .011 Switch0(1) Switch0 .012 Switch0 Server0 .013 Server0 Switch0 .014 Switch0 Switch0(1) .015 Switch0(1) Router0 .016 Router0 Switch0(1) .017 Switch0(1) Switch0 .018 Switch0(1) Switch0 .018 Switch0 Server0 .019 Server0 .019 Server0 Switch0 .020 Switch0 Switch0(1) .021 Switch0(1) Router0 .022 Router0 Switch0(1) .023 Switch0(1) Switch0

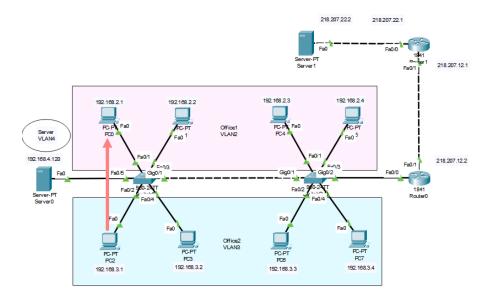
• від хоста у VLAN4 до хоста у VLAN2;

1.026		Server0	ICMP
1.027	Server0	Switch0	ICMP
1.028	Switch0	Switch0(1)	ICMP
1.029	Switch0(1)	Router0	ICMP
1.030	Router0	Switch0(1)	ICMP
1.031	Switch0(1)	Switch0	ICMP
1.032	Switch0	PC0	ICMP
1.033	PC0	Switch0	ICMP
1.034	Switch0	Switch0(1)	ICMP
1.035	Switch0(1)	Router0	ICMP
1.036	Router0	Switch0(1)	ICMP
1.037	Switch0(1)	Switch0	ICMP
1.038	Switch0	Server0	ICMP

• від хоста у VLAN3 до хоста у VLAN2.

	1.024	_	PC2	IC	MP
	1.025	PC2	Switch0	IC	MP
	1.026	Switch0	Switch0(1)	IC	MP
	1.027	Switch0(1)	Router0	IC	MP
	1.028	Router0	Switch0(1)	IC	MP
	1.029	Switch0(1)	Switch0	IC	MP
	1.030	Switch0	PC0	IC	MP
	1.031	PC0	Switch0	IC	MP
	1.032	Switch0	Switch0(1)	IC	MP
	1.033	Switch0(1)	Router0	IC	MP
	1.034	Router0	Switch0(1)	IC	MP
90	1.035	Switch0(1)	Switch0	IC	MP
	1.036	Switch0	PC2	IC	MP

Висновок:

У результаті виконання лабораторної роботи було створено модель комп'ютерної мережі, що складається з трьох віртуальних локальних мереж (VLAN2, VLAN3, VLAN4). Комп'ютери PC0, PC1, PC4, PC6 були об'єднані у VLAN2, комп'ютери PC2, PC3, PC6, PC7 - у VLAN3, а Web-сервер Server0 - у VLAN4.

Було виконано налаштування мережевих пристроїв, зокрема комутаторів та маршрутизатора, для забезпечення взаємодії комп'ютерів різних віртуальних мереж. Продемонстровано, що комп'ютери, які знаходяться в різних VLAN, не можуть безпосередньо взаємодіяти один з одним, оскільки вони ізольовані на канальному рівні. Для забезпечення їх взаємодії необхідно використовувати маршрутизатор.

Також було налаштовано технологію NAT (Network Address Translation) на маршрутизаторі Router0 для забезпечення доступу комп'ютерів локальної мережі до зовнішнього сервера Server1в мережі Інтернет. Крім того, було налаштовано статичне перетворення адрес для забезпечення доступу до Web-сервера Server0 із зовнішньої мережі.

В ході виконання лабораторної роботи було детально досліджено процес передачі ІСМР-пакетів між комп'ютерами, що належать до різних VLAN, та між локальною мережею та зовнішнім сервером. Отримані результати дозволяють зробити висновок про ефективність застосування технологій VLAN та NAT для організації доступу до комп'ютерної мережі.